

Aan:
Gemeenteraad Overbetuwe
Postbus 11
6660 AA Elst

Gemeente Overbetuwe					
Ingek. 15 DEC 2008					
Inschrijfno. 08ink17777					
Gescand: 3 + env					
Ovb. ja/ nee					
Afdeling:	Ro				
	Mv	g			

Van:
H. Spoelstra
Landgraafstraat 96
6845 ED Arnhem

Betreft: Gewenste aanvullingen startnotitie MER Parklingezegen

Arnhem, 7 december 2008

Geachte Gemeenteraad,

Hierbij vraag ik uw aandacht voor gewenste aanvullingen op de startnotitie MER Park Lingezegen van 16 oktober 2008. De startnotitie wint aan volledigheid, indien deze punten beter worden uitgewerkt en toegevoegd.

Geluid

Bij het aspect geluid is in de startnotitie (blz. 28) alleen de geluidsbelasting op woningen meegenomen. Gezien de recreatieve functie van het park is met name ook het "stilte"-aspect voor recreanten in het park een belangrijke kernwaarde. Dit aspect is helaas niet meegenomen in de startnotitie. Nu al is in het "Waterrijk" een hoog geluidsniveau aanwezig door het geluid afkomstig van de A325 en de spoorlijn Elst – Arnhem. Dit doet aanzienlijk afbreuk aan de recreatieve waarde van het park. Alhoewel het park geen natuurpark is, maar een "stedelijk" park en er vanzelfsprekend geen stiltegebieden gerealiseerd kunnen worden, is toch terugdringen van het hoge geluidsniveau voor recreanten dringend gewenst. Bestudering van het aspect van het gewenste geluidsniveau voor recreanten is in het geheel niet genoemd.

Donkerte

Het volledig ontbrekende aspect in de startnotitie is de leefomgevingskwaliteit "donkerte". Dit is zowel een "natuur"-aspect, een "landschappelijk"-aspect als een leefomgevingskwaliteit (zie tabel op bladzijde 27).

De afbrokkeling van de natuurlijke duisternis staat echter onder steeds grotere druk door de toenemende verstedelijking. Dit thema heeft in Nederland nu vaste voet gekregen, omdat Nederland één van de meest lichtvervuilde landen in West-Europa is. Treffend is dat in veel

vakantieisverhalen op de een of andere manier melding wordt gemaakt dat men onder een prachtige sterrenhemel heeft geslapen of deze heeft bewonderd. Blijkbaar appreciëren veel mensen de schoonheid van de duisternis.

De Stichting Natuur en Milieu (SNM) organiseerde dit jaar alweer de vierde Nacht-van-de-Nacht om juist aandacht aan dit thema te besteden. Uit een enquête van de SNM eind 2007 blijkt dat meer dan 86% (!) van de Nederlandse bevolking¹ vindt dat aanstraling van onder andere gebouwen en sierverlichting niet nodig is. Zelf in reclamefilmpjes² wordt dit thema op een positieve manier tot uitdrukking gebracht. Ook vanuit de provincies³ wordt meer en meer aandacht besteed om lichtvervuiling en lichthinder terug te dringen. Het advies van de Taskforce Verlichting aan minister Cramer voor maatregelen voor energiebesparing in huishoudelijke, kantoor- en openbare verlichting, omvatte ook advies omtrent het terugdringen van lichthinder, lichtvervuiling en het ontwikkelen van donkertebeleid⁴. Dit advies is door minister Cramer overgenomen⁵ en zowel VROM als de Provincie Gelderland zijn nu bezig donkertebeleid te ontwikkelen. Inkadering van het aspect donkerte in het park binnen het Provinciale beleid is dan ook noodzakelijk en gewenst.

Er zijn twee belangrijke aspecten die in de startnotitie dienen te worden meegenomen als onderdeel van het donkertebeleid in het park Lingezen:

- Het terugdringen van lichthinder
- Het terugdringen van lichtvervuiling

Terugdringen lichthinder

Dit omvat het visuele aspect, dat zowel omwonenden als recreanten niet door "het direct in de lamp kijken" worden gehinderd. Op dit moment is nu al bij veel sportvelden, bedrijven terreinen, openbare verlichting én particuliere buitenverlichting in en rondom het park sprake van lichthinder voor omwonenden en recreanten. Ook voor toekomstige bebouwing in en rondom het park en de bebouwing met een recreatieve functie dient dit aspect zeer terdege worden meegenomen. Terugdringen van lichthinder is een aspect dat in het Activiteitenbesluit artikel 2.1-h wordt genoemd⁶.

¹ Zie resultaten enquête op: <http://www.natuurenmilieu.nl/page.php?pageID=105&itemID=3082>

² Reclamefilmpjes van Delta Lloyd (begin 2008) en EON (begin 2008, en april 2008).

³ De provincie Gelderland heeft een project "Veluwe donker en stil" en heeft een donkerte kaart van de provincie laten maken evenals de provincies Zeeland en Overijssel. Terwijl de provincies Utrecht en Zuid-Holland daar nu mee bezig zijn.

⁴ Groen licht voor Energiebesparing (25 mei 2008) <http://www.vrom.nl/Docs/publicaties/w1086.pdf>

⁵ http://www.energiebesparingwww.nl/index.asp?rf_nr1=600&rf_nr2=0&rf_cat=3&rf_rec=336

⁶ Activiteitenbesluit artikel 2.1-h : "het voorkomen dan wel voor zover dat niet mogelijk is het tot een aanvaardbaar niveau beperken van lichthinder".

Terugdringen lichtvervuiling

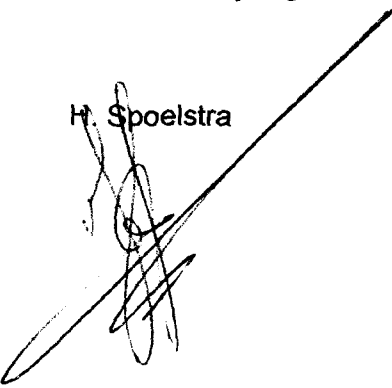
Door de provincie Gelderland is in 2007 een donkertekaart van het KAN-gebied gemaakt. Daaruit blijkt dat in het Waterrijk nu al de lichtvervuiling circa een factor 10 hoger is dan het natuurlijke niveau. Door alle huidige nieuwbouw locaties de Schuytgraaf, de Westeraam, het kassengebied Bergenden en de nieuwbouw ten zuiden van de Loostraat in Huissen, neemt de lichtvervuiling nog steeds toe. Dit is een ongewenste en verstorende situatie voor zowel omwonenden, recreanten als de fauna in het park. Door het terugdringen van het lichtvervuilingsniveau in het park tot ongeveer een factor 5 boven de natuurlijke waarde, wint het park aan schoonheid en kunnen ouders daar aan hun kinderen zowel het besef als het zicht op een schitterende sterrenhemel laten zien. Het is ten zeerste aan te bevelen om in de MER een evaluatie en afweging te maken of delen van het park (o.a. het Waterrijk) als donkertegebied zouden kunnen worden aangewezen, zoals in het Activiteitenbesluit artikel 2.1-q wordt genoemd⁷.

Ik vertrouw erop u hierbij voldoende deze twee aspecten te hebben toegelicht en zie uit naar het opnemen van deze punten in de startnotitie en een nadere gedetailleerde uitwerking in de definitieve MER.

Gaame ben ik bereid genoemde punten nader mondeling toe te lichten.

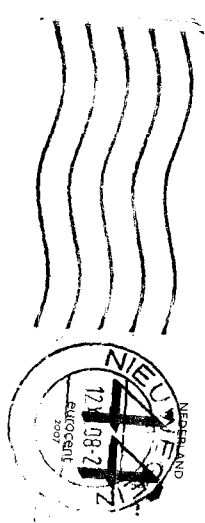
Met vriendelijke groet,

H. Spoelstra

⁷ Activiteitenbesluit artikel 2.1-q : "het beschermen van de duisternis en het donkere landschap in door het bevoegd gezag aangewezen gebieden".

6845ED96

Gemeenteraad Overheid
Postbus 11

6660 AA Elst

HOESSE 655099 11